किममन्यत दुर्द्धर्षे प्रविष्टे शत्रुतापने । दुर्य्योधनस्तु किं कृत्यं प्राप्तकालममन्यत । ६९८५
के च तं वरदं वीरमन्वयुर्द्विजसत्तमं । के चास्य पृष्ठतः सूत वीराः शूरस्य युध्यतः ।
के पुरस्तादयुध्यन्त निघ्नतः शात्रवान्रणे । मन्येऽहं पाण्डवान् सर्व्वान् भारद्वाजशराहितान् ।
शिशिरे कम्पमाना वै कृशा गाव इव प्रभो । प्रविश्य स महेष्वासः पाञ्चालानरिमर्द्दनः ।
कथं नु पुरुषव्याघ्रः पञ्चत्वमुपजग्मिवान् ।
सर्व्वेषु सैन्येषु च संहितेषु रात्रौ समेतेषु महारथेषु । संलोड्यमानेषु पृथग्विधेषु के वस्तदानीं मतिमन्त आसन् । ६९९०
हतांश्चैव विषक्तांश्च पराभूतांश्च शंससि । रथिनो विरथांश्चैव कृतान् युद्धेषु मामकान् ।
तेषां संलोड्यमानानां पाण्डवैर्हतचेतसां । अन्धे तमसि मग्नानामभवत् का मतिस्तदा ।
प्रहृष्टांश्चाप्युदग्रांश्च पाण्डवेयान् ब्रवीषि मे । अप्रहृष्टान् विमनसो वित्रस्तांश्चैव मामकान् ।
कथमेषां ततः सूत पार्थानामपलायिनां । प्रकाशमभवद्रात्रौ कथं कुरुषु सञ्जय ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ रात्रियुद्धे तदा राजन् वर्त्तमाने सुदारुणे । द्रोणमभ्यद्रवन् सर्व्वे पाण्डवाः सह सोमकैः । ६९९५
ततो द्रोणः कैकयांश्च धृष्टद्युम्नस्य चात्मजान् । सम्प्रेषयत् प्रेतलोकं सर्व्वानिषुभिराशुगैः ।
ये ये प्रमुखतो राजन्नवर्त्तन्त महारथाः । तान् सर्व्वान् प्रेषयामास पितृलोकाय पार्थिवान् ।
प्रमथ्नन्तं तदा वीरं भारद्वाजं महारथं । अभ्यवर्त्तत संक्रुद्धः शिबी राजा प्रतापवान् ।
तमापतन्तं सम्प्रेक्ष्य पाण्डवानां महारथं । विव्याध दशभिर्द्रोणः सर्व्वपारशवैः शरैः ।
तं शिबिः प्रतिविव्याध त्रिंशद्भिः कङ्कपत्रकैः । सारथिञ्चास्य भल्लेन स्मयमानो न्यपातयत् । ७००
तस्य द्रोणो हयान् हत्वा सारथिञ्च महात्मनः । अथास्य सशिरस्त्राणं शिरः कायादपाहरत् ।
ततोऽस्य सारथिं क्षिप्रमन्यं दुर्य्योधनोऽदिशत् । स तेन संगृहीताश्वः पुनरभ्यद्रवद्रिपून् ।
कलिङ्गानाञ्च सैन्येन कलिङ्गस्य सुतो रणे । पूर्व्वं पितृवधात् क्रुद्धो भीमसेनमुपाद्रवत् ।
स भीमं पञ्चभिर्व्विद्ध्वा पुनर्व्विव्याध सप्तभिः । विशोकं त्रिभिरानर्च्छद्ध्वजमेकेन पत्रिणा ।
कलिङ्गानान्तु तं शूरं क्रुद्धं क्रुद्धो वृकोदरः । रथाद्रथमभिद्रुत्य मुष्टिना निजघान ह । ७००५
तस्य मुष्टिहतस्याजौ पाण्डवेन बलीयसा । सर्व्वाण्यस्थीनि सहसा प्रापतन् वै पृथक् पृथक् ।
तं कर्णो भ्रातरश्चास्य नाभ्यघ्नन्त परन्तप । ते भीमसेनं नाराचैर्जघ्नुराशीविषोपमैः ।
ततः शत्रुरथं त्यक्त्वा भीमो ध्रुवरथं गतः । ध्रुवञ्चास्यन्तमनिशं मुष्टिना समपोथयत् ।
स तथा पाण्डुपुत्रेण बलिनाऽभिहतोऽपतत् । तं निहत्य महाराज भीमसेनो महाबलः ।
जयरातरथम्प्राप्य मुहुः सिंह इवानदत् । जयरातमथाक्षिप्य नदन् सव्येन पाणिना । ७०१०
तलेन नाशयामास कर्णस्यैवाग्रतः स्थितः । कर्णस्तु पाण्डवे शक्तिं काञ्चनीं समवासृजत् ।
ततस्तामवजग्राह प्रहसन् पाण्डुनन्दनः । कर्णायैव च दुर्द्धर्षश्चिक्षेपाजौ वृकोदरः ।
तामापतन्तीञ्चिच्छेद शकुनिस्तैलपायिना । एतत् कृत्वा महत् कर्म्म रणेऽद्भुतपराक्रमः ।
पुनः स्वरथमास्थाय दुद्राव तव वाहिनीं । तमायान्तं जिघांसन्तं भीमं क्रुद्धमिवान्तकं ।